HHZH_INF_163.08(1123)

PATIËNTENINFORMATIE

Palliatieve Eenheid

HEILIGHART
ALGEMEEN ZIEKENHUIS LIER

een **hart**
voor zorg

De steen

Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde.
Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier hou je niet tegen.
Het water vindt er altijd een weg omheen.

Misschien eens gevuld door sneeuw en regen
neemt de rivier mijn kiezel met zich mee.
Om hem dan glad en rond gesleten
te laten rusten in de luwte van de zee.

Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde.
Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde bewijs van mijn bestaan.

Omdat door het verleggen van die ene steen
de stroom nooit meer dezelfde weg zal gaan.

Bram Vermeulen

Welkom

Beste lezer

We wensen jou een warm welkom op onze palliatieve eenheid.

Deze brochure geeft je informatie over de afdeling en de zorgen die wij verlenen. Heb je na het lezen nog vragen of twijfels, dan kan je altijd bij ons, het verpleegkundig team, terecht.

Je kan ons telefonisch bereiken op het nummer 03/491 38 88 of via het e-mailadres van de palliatieve eenheid: palliatievezorg@heilighartlier.be.

Het Palliatief Support Team kan je bereiken op het nummer 03/491 20 55. Ook bij hen kan je terecht met vragen rond palliatieve zorgverlening.

1. Palliatieve zorg en onze visie

“Leven toevoegen aan de dagen, niet dagen aan het leven”
– Cicely Saunders

Op de palliatieve eenheid wordt aan personen voor wie geen genezing meer mogelijk is een aangepaste zorg gegeven met als doel de levenskwaliteit te optimaliseren.

Palliatieve zorg heeft aandacht voor de totale mens en begeleidt patiënten op lichamelijk (pijn en andere klachten), psychisch (gevoelens en emoties), sociaal (familie en vrienden) en spiritueel (geloofs- en zingevingsvragen) vlak.

Het palliatieve team probeert maximaal tegemoet te komen aan de noden van de patiënt en zijn naaste omgeving. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met een psycholoog, een sociaal verpleegkundige en pastorale medewerkers verbonden aan de palliatieve eenheid.

2. Opname op de palliatieve eenheid

De palliatieve afdeling van het HeiligHartziekenhuis draagt zorg voor mensen met een ongeneeslijke ziekte, voor wie verdere behandeling niet meer zinvol is en bij wie thuiszorg tijdelijk of definitief onmogelijk is.
Zij hebben een beperkte levensverwachting en vooral nood aan comfortzorg.

Een opname kan ook tijdelijk zijn om bijvoorbeeld specifieke klachten, zoals pijn op punt te stellen of om de familie even tot rust te laten komen.
Als het ziekteproces stabiel blijft, bekijken we samen of een terugkeer naar huis of een thuis vervangend milieu overwogen kan worden.

Voor personen met een terminaal ziekteverloop staan, naast comfortzorg, een betekenisvolle afronding van het leven en een menswaardig levenseinde centraal.

Meer informatie over beslissingen rond het levenseinde kan je verder in de brochure vinden.

Een opname gebeurt steeds in overleg tussen de behandelende arts en de verantwoordelijke arts van de eenheid. Zonder dat overleg kan een aanmelding niet goedgekeurd worden.

Het is wenselijk om een patiënt vroegtijdig aan te melden. Zo kunnen wij aan de hand van een inlichtingenformulier de nodige gegevens verzamelen en elkaar al een beetje leren kennen.
Van zodra een opname gewenst is, neemt de behandelende arts contact op met de afdelingsarts. Bij een positieve beslissing kan een opname afgesproken worden.

Zowel de gast als de naaste omgeving zijn altijd welkom om vooraf een bezoekje te brengen aan de eenheid.
Zo kan men de afdeling al wat leren kennen en een antwoord krijgen op eventuele vragen of twijfels. Geef dan zeker vooraf een seintje aan het Palliatief Support Team (PST) of aan ons.

Een film over onze eenheid kan je bekijken op
https://www.heilighartlier.be/specialisaties/palliatieve-zorg/

Wat breng je mee bij een opname?
- **Documenten**: identiteitskaart, eventueel de verwijsbrief van de arts, wilsverklaringen (indien van toepassing)
- **Geneesmiddelen**: overzichtslijst van de huidige medicatie
- **Persoonlijke bezittingen**: toiletgerief, comfortabele dag/nachtkledij, persoonlijke zaken (indien gewenst), zoals fotoalbums, cd's, tekeningen, een eigen hoofdkussen, …

3. Team

Een professioneel multidisciplinair team staat voor jullie klaar.

De **verantwoordelijke arts** van de eenheid, dr. Krekelbergh, coördineert de medische behandeling en doet dit in overleg met de behandelende arts.

De **hoofdverpleegkundige** staat samen met de verpleegkundigen in voor de organisatie van de dagelijkse palliatieve zorg.

Het **Palliatief Support Team** is samengesteld uit een verpleegkundige, een psycholoog en de arts van de afdeling palliatieve zorgen.

Verder bestaat het multidisciplinair team nog uit een **sociaal verpleegkundige** en **pastorale medewerkers**.

Vrijwilligers: deze warmhartige personen proberen op een laagdrempelige manier het verblijf op de palliatieve eenheid zo aangenaam mogelijk te maken.

4. De palliatieve eenheid

Via lift D, op de derde verdieping, bereik je de palliatieve eenheid: een kleine afdeling in een serene en huiselijke sfeer.

De 6 éénpersoonskamers zijn gezellig ingericht en beschikken elk over een sanitaire ruimte, TV, DVD, radio, wifi en een koelkast.

Verder kan gebruik gemaakt worden van verschillende gemeenschappelijke ruimtes.

De **living** heeft een eettafel, een comfortabel salon en een kinderhoek. Alleen of met het bezoek kan de patiënt hier wat ontspanning opzoeken.

In de **keuken** kan een gerecht bereid of opgewarmd worden met een elektrisch vuur en een microgolfoven. Voor de gasten is er een ruime maaltijdkeuze mogelijk en we bevragen dagelijks de eetwensen. Uiteraard mag de familie altijd wat lekkers meebrengen en laten opwarmen.

De **badkamer** heeft een douche en een aanpasbaar bad. Genieten kan met de geuren van etherische oliën of de bubbels van het hydromassagebad.

Een **stille ruimte** biedt de mogelijkheid om even tot rust te komen.

Op de palliatieve eenheid volgen wij het ritme van de mensen. Samen bekijken we hoe we de dag zo aangenaam mogelijk kunnen indelen en zorg op maat kunnen verlenen. De familie mag ook meehelpen bij de hygiënische zorgen, indien gewenst.

Tijdens het verblijf kan een kapper langskomen op vraag, alsook een pedicure.

Als de gezondheidstoestand het toelaat, en na akkoord van de arts, mag de patiënt de afdeling af en toe verlaten om bijvoorbeeld naar de cafetaria of voortuin van het ziekenhuis te gaan, een wandeling te maken op de Lierse stadsvesten of enkele uren naar huis te gaan.

Op de afdeling gelden geen vaste bezoekuren en is bezoek gedurende de hele dag welkom.

Een familielid of naaste kan ook blijven waken. Dit gebeurt in samenspraak met de verpleegkundigen. Deze bezoeker kan dan gebruik maken van een logeerbed of de slaapgelegenheid in de stille ruimte, zich opfrissen onder de douche en een maaltijd bestellen op de eenheid.

Het is mogelijk dat sommige ruimtes beperkt toegankelijk zijn en er een aangepaste bezoekregeling geldt ten gevolge van de COVID-crisis.

5. Veiligheidsmaatregelen

In het ziekenhuis geldt een algemeen rookverbod (KB 31/2/1987).

Roken op de kamer of de afdeling is ten strengste verboden. Indien wij dit uit veiligheidsoverwegingen nodig achten, bewaren wij de persoonlijke rookwaren in de verpleegpost.

Gelieve gebruik te maken van de rookkiosk buiten, naast de centrale inkomhal, of de voortuin van het ziekenhuis.

Waardevolle voorwerpen blijven best thuis of kunnen bewaard worden in de kluis op de kamer of in de verpleegpost.

Nawoord

We hopen dat deze brochure jou een stukje op weg kan helpen en een antwoord biedt op de vele vragen die je hebt. Uiteraard is deze brochure niet volledig. Aarzel dus zeker niet om ons te contacteren bij eventuele onduidelijkheden.
Verderop vind je nog informatie rond levenseindebeslissingen en nuttige links.

Palliatieve

Die zachte hand,
strelend op de tere huid.
Het troostend woord,
lief gezegd en niet te luid.
De open blik, op hen gericht,
verzacht de pijn op hun gezicht.
En het luisterend oor,
begrijpt hun vragen.
Maar het waarom,
daar is geen antwoord voor.

Louis, vrijwilliger van de palliatieve eenheid

Beslissingen rond levenseinde

Bij iedereen leeft het verlangen om zijn levenseinde op een menswaardige manier te laten verlopen. Hierdoor kunnen bepaalde vragen rijzen over welke mogelijkheden er bestaan.

In ons ziekenhuis bieden we daarom de ruimte om stil te staan bij **voorafgaande zorgplanning.**

Door een goede voorbereiding kan er veel meer kwaliteit gegeven worden aan de laatste periode van het leven.

In de praktijk gebeurt voorafgaande zorgplanning meestal pas wanneer men geconfronteerd wordt met een ernstige diagnose of wanneer men tijdens het ziekteproces een beslissing moet nemen. Toch kan ook iemand in een gezonde toestand, conform de huidige wetgeving, zijn wil neerschrijven over een **aantal levenseindebeslissingen.**

Een **voorafgaande negatieve wilsverklaring** beschrijft zo nauwkeurig mogelijk welke zorgen, onderzoeken of behandelingen de verzoeker niet meer wenst op het ogenblik dat hij zijn wil niet meer kan uiten of de gevolgen hiervan niet meer kan inzien en hij dus, met andere woorden, wilsonbekwaam is.
https://leif.be/voorafgaande-zorgplanning/negatieve-wilsverklaring/

Een **voorafgaande wilsverklaring inzake euthanasie (bij onomkeerbaar coma)** maakt het mogelijk om euthanasie te verrichten bij de verzoeker wanneer deze het bewustzijn verliest en zich in een onomkeerbare comateuze toestand bevindt.
https://leif.be/voorafgaande-zorgplanning/wilsverklaring-euthanasie/

Op het moment dat genezing niet meer mogelijk is, wordt met **palliatieve zorg** gestreefd naar comfort en kwaliteit van het leven. Zowel op lichamelijk, psychologisch, sociaal als spiritueel vlak streeft men ernaar om pijn en andere symptomen zo goed mogelijk te verlichten. Het stervensproces is een normaal en natuurlijk gebeuren.

Bij de stervende patiënt bij wie de symptomen onbehandelbaar, en dus refractair, zijn, wordt **palliatieve sedatie** toegepast. De patiënt wordt in een slaaptoestand gebracht, zodat hij geen hinder meer ondervindt van zijn klachten. Palliatieve sedatie beoogt niet het levenseinde te versnellen. Wel heeft het als doel om het stervensproces zo pijnloos en comfortabel mogelijk te laten verlopen.
https://palliatievezorgvlaanderen.be/patient-mantelzorger/wat-kan-ik-zelf-bepalen/levenseindebeslissingen/palliatieve-sedatie/

Binnen de totale visie op zorg voor een menswaardig levenseinde krijgt ook **euthanasie** een plaats in het ziekenhuisbeleid. De wet omschrijft euthanasie als "het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een ander dan de betrokkene op diens verzoek". Euthanasie wordt erkend als het recht van iedere zieke om te kiezen voor het leven of de dood, voor zover hij voldoet aan de voorwaarden bepaald door de wet.
https://palliatievezorgvlaanderen.be/patient-mantelzorger/wat-kan-ik-zelf-bepalen/levenseindebeslissingen/euthanasie/

Op de palliatieve eenheid leren wij onze patiënten en hun naaste omgeving graag wat beter kennen om samen op weg te gaan en de beste palliatieve zorg te bieden. Het louter en alleen uitvoeren van euthanasie kan niet de enige reden tot een opname zijn.

De medewerkers van het Palliatief Support Team (PST) staan klaar om zowel de patiënt als zijn naasten uitgebreid te **informeren en ondersteunen** over voorafgaande zorgplanning en/of beslissingen rond levenseinde.

Wat voor de ene persoon een waardig afscheid betekent, is dat niet voor iemand anders. Daarom is een goede **communicatie** tussen de arts/zorgverstrekker en de patiënt belangrijk, zodat de juiste keuze kan gemaakt worden en de zorg zo goed mogelijk kan aansluiten op de levensvisie van de patiënt.

8. Nuttige adressen

www.palliatief.be
www.leif.be
www.pallialine.be

www.heilighartlier.be
https://www.heilighartlier.be/specialisaties/palliatief-support-team-pst/
https://www.heilighartlier.be/verpleegafdelingen/palliatieve-zorgen/

https://www.heilighartlier.be/specialisaties/palliatieve-zorg/ : op deze pagina vind je ook onze brochure rond de stervensfase en informatie voor mensen die betrokken zijn bij een sterfbed.

www.rouwzorgvlaanderen.be

Multidisciplinaire begeleidingsequipes palliatieve zorg - provincie Antwerpen

Regio Mechelen	PNM	015/41 33 31
Regio Kempen	ISPAHAN	014/45 66 02
Regio Turnhout	PNAT	014/43 54 22
Regio stad Antwerpen	PHA	03/820 25 31
Regio Noorderkempen	CODA	03/633 20 11

Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

© 2023 HeiligHartziekenhuis

HeiligHartziekenhuis | Mechelsestraat 24, 2500 Lier
www.heilighartlier.be | T: 03/491 23 45

Afspraken: mijnzorg.heilighartlier.be of 03/491 27 20